

Sygn. akt VIII C 731/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 sierpnia 2022 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi VIII Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Małgorzata Sosińska-Halbina

Protokolant: st. sekr. sąd. Izabella Bors

po rozpoznaniu w dniu 3 sierpnia 2022 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Z.

przeciwko Towarzystwu (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W.

o zapłatę

1. umarza postępowanie w zakresie kwoty 3.895,89 zł (trzy tysiące osiemset dziewięćdziesiąt pięć złotych osiemdziesiąt dziewięć groszy);
2. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 935,19 zł (dziewięćset trzydzieści pięć złotych dziewięćnaście groszy) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od kwot:
 - 4.652,58 zł (cztery tysiące sześćset pięćdziesiąt dwa złote pięćdziesiąt osiem groszy) od dnia 28 stycznia 2021 roku do dnia 19 lutego 2021 roku,
 - 935,19 zł (dziewięćset trzydzieści pięć złotych dziewięćnaście groszy) od dnia 20 lutego 2021 roku do dnia zapłaty;
 - 178,50 zł (sto siedemdziesiąt osiem złotych pięćdziesiąt groszy) od dnia 28 stycznia 2021 roku do dnia 25 lutego 2021 roku;
3. oddala powództwo w pozostałym zakresie;
4. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1.221,04 zł (jeden tysiąc dwieście dwadzieścia jeden złotych cztery grosze) tytułem zwrotu kosztów procesu;
5. nakazuje zwrócić pozwanemu ze Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi kwotę 54,20 zł (pięćdziesiąt cztery złote dwadzieścia groszy) tytułem niewykorzystanej części zaliczki.

Sygn. akt VIII C 731/21

UZASADNIENIE

W dniu 10 lutego 2021 roku powód (...) Sp. z o.o. w Z., reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika, wytoczył przeciwko (...) S.A. w W. powództwo o zapłatę kwoty 5.821,08 zł i 178,50 zł obie kwoty z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 28 stycznia 2021 roku do dnia zapłaty, ponadto wniósł o zasądzenie zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych. W uzasadnieniu pełnomocnik wskazał, że w ramach prowadzonej działalności powód,

będący autoryzowanym serwisem naprawczym marki R. i D., dokonał naprawy pojazdu marki D. D. nr rej. (...) uszkodzonego w wyniku zdarzenia drogowego. Z tytułu przeprowadzonej naprawy powód wystawił fakturę, w zakresie której pozwany, będący ubezpieczycielem sprawcy szkody, uznał wszystkie wymienione w niej czynności, obniżył jednak stawkę za rbg, zakwestionował współczynnik odchylenia dla materiałów lakierniczych pomimo, że powód nie stosuje lakierów S./N., a jedynie lakiery o wyższych standardach i parametrach, oraz koszty obsługi szkody i mycia pojazdu, co jest sprzeczne z rekomendacją Ogólnopolskiej Motoryzacyjnej Rady (...). Na dochodzone roszczenie składa się uzupełniające odszkodowanie w wysokości 5.821,08 zł oraz należność z tytułu najmu pojazdu zastępczego – 178,50 zł. Pełnomocnik wyjaśnił ponadto, że powód nabył przedmiotową wierzytelność w drodze umowy cesji.

(pozew k. 5-8)

W dniu 14 lipca 2021 roku referendarz sądowy wydał w przedmiotowej sprawie nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, którym zasądził od pozwanego na rzecz powoda dochodzoną wierzytelność wraz z kosztami procesu. W odpowiedzi na pozew pozwany, reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika, wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie na jego rzecz zwrotu kosztów procesu. W uzasadnieniu pełnomocnik wyjaśnił, iż w toku postępowania likwidacyjnego pozwany przyjął odpowiedzialność za zdarzenie i wypłacił powodowi kwotę 6.720,05 zł z tytułu naprawy pojazdu oraz 553,50 zł tytułem zwrotu kosztów najmu auta zastępczego (tj. pełne koszty wynikające z przedłożonej faktury za najem). Weryfikując fakturę za naprawę powód obniżył stawkę za rbg z kwoty 200 zł netto do 150 zł netto, tj. mającej rynkowy charakter, zakwestionował ponadto koszty z tytułu przyjęcia i obsługi szkody, utylizacji materiałów, jazdy próbnej oraz mycia i sprzątnięcia pojazdu, jako niezwiązane z technologią naprawy, stanowiące koszt własny warsztatu, który winien być objęty stawką za rbg, a także koszt dezynfekcji auta po naprawie. Dodatkowo pozwany nie znalazł uzasadnienia dla uznania współczynnika odchylenia na materiałach lakierniczych powód nie wykazał bowiem, że stosując materiał lakierniczy wyższej jakości niż Spectra/N. poniósł w tej konkretnej sprawie koszt odpowiadający współczynnikowi w wysokości 1,21% materiału lakierniczego.

(nakaz zapłaty k. 70, sprzeciw k. 73-79v.)

W odpowiedzi na sprzeciw powód cofnął pozew co do kwoty 3.717,39 zł i wniósł o zasądzenie od pozwanego kwoty 2.282,19 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od kwot: 5.821,08 zł od dnia 28 stycznia 2021 roku do dnia 19 lutego 2021 roku, 2.103,69 zł od dnia 20 lutego 2021 roku do dnia zapłaty, 178,50 zł od dnia 28 stycznia 2021 roku do dnia zapłaty. Uzupełniając wyjaśnił, że stosowane przez powoda stawki za rbg mają rynkowy charakter i nie można ich uznać za rażąco wygórowane, że stosowanie wyższej jakości materiałów lakierniczych jest zalecane w technologii producenta pojazdu, przy czym sporny współczynnik odchylenia na materiałach lakierniczych został przyjęty w wyniku dokonania indywidualnej kalkulacji.

(pismo procesowe k. 105-110v.)

W toku procesu stanowiska stron co do zasady nie uległy zmianie. Finalnie jednak powód cofnął pozew o dalszą kwotę 178,50 zł i wniósł o zasądzenie kwoty 2.103,69 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od kwot: 2.103,69 zł od dnia 20 lutego 2021 roku do dnia zapłaty oraz od kwoty 178,50 zł od dnia 28 stycznia 2021 roku do dnia 25 lutego 2021 roku.

(protokół rozprawy k. 131-133, k. 184-185, k. 201-202, pismo procesowe k. 172-173, k. 188-188v., k. 190-190v.)

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Powód jest autoryzowanym serwisem naprawczym samochodów marki R. i D.. W ramach wykonywanych napraw pojazdów powód stosuje jedynie lakiery marki p. (...) oraz (...), nie stosuje produktów firmy (...)/N..

(wyciąg z kontraktu handlowego k. 35, wyciąg z umowy współpracy k. 36, oświadczenie k. 37, okoliczności bezsporne)

W ramach prowadzonej działalności powód podjął się naprawy samochodu marki D. D. o nr rej. (...), uszkodzonego w wyniku zdarzenia drogowego z dnia 15 listopada 2020 roku. Szkoda była likwidowana z OC sprawcy, ubezpieczonego w pozwanym Towarzystwie (...).

W dniu 27 listopada 2020 roku powód nabył od poszkodowanych: A. P. i M. P. wierzytelność przysługującą im względem pozwanego z tytułu odszkodowania z polisy ubezpieczeniowej sprawcy szkody. W umowie cesji wskazano, że kwota wierzytelności została wyliczona wg kosztorysu naprawy w systemie A., stosowane stawki 200/200.

W związku z wykonaną naprawą powód wystawił w dniu 28 grudnia 2020 roku fakturę VAT nr (...) na kwotę 8.823,74 zł z terminem płatności do dnia 27 stycznia 2021 roku, którą następnie przesłał pozwanemu na pocztę email.

Z tytułu przedmiotowej szkody na rzecz powoda została wypłacona początkowo kwota 3.002,66 zł, o czym pozwany powiadomił decyzją z dnia 7 grudnia 2020 roku.

(faktura k. 9-10, zlecenie naprawy k. 13, upoważnienie k. 14, k. 15, umowa cesji k. 18, k. 19, kalkulacja naprawy k. 22-25, potwierdzenie transakcji k. 29, wydruk dotyczący lakieru k. 31, decyzja k. 83-83v., okoliczności bezsporne)

W związku z wstawieniem pojazdu do naprawy M. P. w dniu 22 grudnia 2020 roku zawarł z powodem umowę najmu pojazdu zastępczego, na mocy której wynajął samochód marki R. (...) (segment C) za stawkę 150 zł netto. (...) to poszkodowany użytkował do dnia 28 grudnia 2020 roku. Z tytułu najmu powód wystawił w dniu 4 stycznia 2021 roku fakturę VAT nr (...) na kwotę 553,50 zł (3 dni x 150 zł netto plus podatek VAT) z terminem płatności do dnia 27 stycznia 2021 roku, którą następnie przesłał pozwanemu na pocztę email.

Decyzją z dnia 7 stycznia 2021 roku pozwany poinformował o uznaniu kosztów najmu w zakresie kwoty 375 zł (3 dni x 125 zł brutto).

(wydruk wiadomości email k. 12, cennik k. 26, umowa najmu pojazdu k. 27, faktura k. 28, potwierdzenie transakcji k. 30, decyzja k. 84-84v., okoliczności bezsporne)

W wiadomości email z dnia 3 lutego 2021 roku powód wezwał pozwanego do dopłaty w terminie 3 dni kwoty 5.821,08 zł tytułem brakującej części wynagrodzenia z tytułu wykonania naprawy blacharsko-lakierniczej pojazdu marki D. oraz kwoty 178,50 zł tytułem dopłaty za pojazd zastępczy, pod rygorem wytoczenia powództwa o zapłatę.

(wydruk wiadomości email k. 11)

Zgodnie z Komunikatem nr 1 Ogólnopolskiej Motoryzacyjnej Rady (...) z dnia 12 czerwca 2018 roku, odpowiednie przygotowanie pojazdu do procesu naprawy poprzez umycie jego karoserii jest bardzo istotną czynnością, pozwala bowiem na ocenę stanu nadwozia pod kątem bezspornego określenia obszaru uszkodzeń. Wytyczne eksperckich firm certyfikujących jakość i standard napraw jednoznacznie nakazują, że samochód przed rozpoczęciem prac musi być czysty. Jednocześnie pełna ocena jakości wykonanej pracy przez serwis i klienta możliwa jest wyłącznie po myciu pojazdu. Stosownie do rekomendacji

nr 3 każdorazowo przed rozpoczęciem naprawy powypadkowej należy poddać samochód procesowi mycia zewnętrznego w czasie 0,3 rbg, natomiast przed zakończeniem naprawy samochodu konieczne jest umycie karoserii i odkurzenie wnętrza pojazdu w czasie 0,5 rbg. W komunikacie, w ramach rekomendacji

nr 4, przyjęto ponadto, że w przypadku, gdy serwis wykonuje czynności związane z przyjęciem szkody oraz jej procedowaniem należy naliczyć koszt tych czynności rozliczany ryczałtem w wysokości 2 rbg.

(Komunikat nr 1 Ogólnopolskiej Motoryzacyjnej Rady (...) z dnia 12 czerwca 2018 roku k. 38-42)

W piśmie z dnia 1 sierpnia 2017 roku (...) Sp. z o.o. odnosząc się do porównania kosztów materiałów lakierniczych w metodach (...) (uwzględniającej udział marki S./N.) i D. E. wskazał, że różnica pomiędzy tymi metodami wynosi średnio 21,5%. Wynik ten uzyskano porównując koszty materiałów lakierniczych dla 10 marek pojazdów, w tym marki R., dla których wykonano po 3 kosztorysy w 3 zakresach

szkody. W wyniku przeprowadzonej analizy stwierdzono, że różnica w kosztach materiałów lakierniczych mieściła się w granicach od 18,95% do 23,80%.

(pismo (...) k. 48-49)

W oświadczeniu z dnia 25 marca 2020 roku wskazano, że w 2017 roku po obniżeniu cen materiałów lakierniczych w systemie A., w wyniku wprowadzenia do koszyka lakierów premium lakieru S./N., (...) Sp. z o.o. dokonał obliczeń o jaką kwotę obniżono wartość materiałów lakierniczych. Porównano 100 kosztorysów z okresu przed i po obniżce, co w przeliczeniu dało współczynnik 21%, który wyrównuje obniżkę. Dodano, że porównanie zleceń z pierwszej połowy 2016 roku (przed obniżką) i pierwszej połowy 2019 roku (po obniżce, ale z zastosowaniem współczynnika 21%) wykazało podobny stosunek materiałów zużytych przy naprawach do materiałów zafakturowanych. W konkluzji przyjęto, że zastosowanie współczynnika 21% jest właściwe i wyrównuje zastosowaną przez system A. obniżkę. W końcowej części oświadczenia znalazł się zapis, że firma (...) Sp. z o.o. w wykonywanych naprawach lakierniczych stosuje jedynie lakiery marek premium: P. oraz (...).

(oświadczenie k. 43)

Przedmiotowy pojazd w dacie szkody posiadał 5-letnią gwarancję i musiał być naprawiany w autoryzowanym serwisie. Został on zakupiony w salonie, jako auto bezwypadkowe i serwisowane, a poszkodowany kontynuował serwis w (...). Poza bieżącą obsługą samochód ten nie był naprawiany.

(zeznania świadka M. P. – elektroniczny protokół rozprawy z dnia 6 października 2021 roku – k. 132-133)

Uzasadnione koszty naprawy samochodu marki D. D. o nr rej. (...) przy zastosowaniu stawki za rbg wysokości 200 zł netto, wynoszą 8.147,24 zł brutto.

W kalkulacji powoda niezasadnie zwiększono o 3 jc przygotowanie przednich drzwi do lakierowania oraz o 1 jc operację osłaniania części z tworzyw.

W październiku 2016 roku firma (...) wprowadziła do koszyka materiałów lakierniczych firmę (...) stosującą technologię renowacji lakierów S.. Skutkowało to obniżeniem wartości materiałów lakierniczych o około 20% pomimo, że w tym samym czasie ceny materiałów lakierniczych dostarczanych przez wszystkich wiodących dostawców lakierów nie tylko nie zmalały, ale wręcz nieznacznie wzrosły. Jednocześnie firma (...) zaleca stosowanie współczynnika wzrostu, czy zmniejszenia wartości materiałów lakierniczych w zależności od stosowanych lakierów w serwisie. W przypadku powoda zastosowanie znajdują produkty firmy (...) oraz I., czyli z zakresu E. P. (produkty i technologie certyfikowane przez producentów i importerów pojazdów), a nie „uśrednione”. W konsekwencji potrzebny był współczynnik, który to skorygował przez co zwiększenie wartości materiałów lakierniczych o 21% było słuszne. .

Na terenie miejsca naprawy pojazdu od 2015 roku jako autoryzowany serwis (...) pozostała wyłącznie powodowa firma, dlatego też poszkodowany chcąc zachować gwarancję nie miał praktycznie wyboru innego serwisu.

Zarówno stawka za rbg stosowana przez powoda (200 zł netto), jak również przyjęta przez pozwanego (150 zł netto) mają rynkowy charakter. Stawka powoda nie jest przy tym najwyższą stawką występującą na rynku (ta wynosiła 240 zł netto).

Przy dokonywaniu przedmiotowej naprawy z uwagi na jej zakres brak było konieczności mycia i sprzątnięcia pojazdu, niezasadny był ponadto koszt utylizacji odpadów, jazdy próbnej, obsługi szkody powyżej wymiaru 2 rbg. Zakładając konieczność dezynfekcji zasadny był jej koszt na poziomie 100 zł netto.

(pisemna opinia biegłego sądowego k. 117-164, ustna uzupełniająca opinia biegłego sądowego – elektroniczny protokół rozprawy z dnia 6 czerwca 2022 roku – k. 184-185)

Po wytoczeniu powództwa, decyzją z dnia 18 lutego 2021 roku pozwany poinformował o dopłacie kwoty 3.717,39 zł z tytułu naprawy pojazdu, natomiast decyzją z dnia 24 lutego 2021 roku – o dopłacie kwoty 178,50 zł z tytułu najmu pojazdu. Tym samym cała należność za najem auta zastępczego została przez pozwanego uiszczona. Kwoty, o których mowa zostały wypłacone odpowiednio w dniu 19 lutego 2021 roku oraz w dniu 25 lutego 2021 roku.

(decyzja k. 85-85v., 88-88v., okoliczności bezsporne)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił bądź jako bezsporny, bądź na podstawie dowodów z dokumentów znajdujących się w aktach sprawy, których prawdziwości ani rzetelności ich sporządzenia nie kwestionowała żadna ze stron. Za podstawę ustaleń faktycznych przyjęto ponadto zeznania świadka oraz co do zasady – opinię biegłego sądowego J. S.. Oceniając opinię biegłego sądowego, Sąd nie znalazł podstaw do kwestionowania zawartych w jej treści wniosków (za wyjątkiem zasadności kosztów obsługi szkody), opinia ta była bowiem rzetelna, jasna, logiczna oraz w sposób wyczerpujący objaśniająca budzące wątpliwości kwestie. Opinia biegłego w pełni odnosiła się do zagadnień będących jej przedmiotem, wnioski biegłego nie budzą przy tym wątpliwości w świetle zasad wiedzy oraz doświadczenia życiowego. Jednocześnie opinia ta została sporządzona w sposób umożliwiający prześledzenie - z punktu widzenia zasad wiedzy, doświadczenia życiowego i logicznego rozumowania - analizy przez biegłego zagadnień będących jej przedmiotem. Wyjaśnienia wymaga w tym miejscu, że w opinii biegły dopuścił się prostego błędu rachunkowego przyjmując najpierw za niezasadny koszt obsługi szkody w wymiarze 1 rbg – 200 zł netto, a następnie dokonując samego wyliczenia wartości szkody uwzględnił potrącenie z tego tytułu już tylko w kwocie 100 zł netto (k. 6 opinii). W konsekwencji biegły uznał za niezasadny koszt dodatkowych czynności na poziomie 550 zł netto (676,50 zł brutto), gdy tymczasem prawidłowy koszt, jaki biegły powinien wyliczyć to kwota 650 zł netto (799,50 zł brutto). W drugiej kolejności Sąd zakwestionował zasadność kosztów dezynfekcji, przy czym podkreślenia wymaga, że koszt ten biegły uznał warunkowo, tj. wyłącznie w razie przyjęcia, że czynność ta była zasadna. Wreszcie Sąd nie podzielił argumentacji biegłego na okoliczność ogólnej zasadności kosztów obsługi szkody. Kwestia ta zostanie przez Sąd wyjaśniona w dalszej części uzasadnienia.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo było zasadne w części.

Na wstępie czynionych w niniejszej sprawie rozważań podnieść należy, że strona powodowa w toku procesu cofnęła żądanie pozwu w zakresie kwoty 3.717,39 zł dochodzonej tytułem uzupełniającego odszkodowania oraz w zakresie kwoty 178,50 zł dochodzonej tytułem kosztów najmu pojazdu zastępczego. Uznając, że częściowe cofnięcie powództwa przez powoda nie jest sprzeczne z prawem ani zasadami współżycia społecznego, nie zmierza również do obejścia prawa (art. 203 § 4 k.p.c.), na podstawie art. 355 § 1 k.p.c. i art. 203 § 1 k.p.c., Sąd umorzył postępowanie w sprawie w części, w której nastąpiło cofnięcie, orzekając

jak w punkcie 1 sentencji wyroku. Jednocześnie wobec faktu, że pozwany spełnił całość roszczenia powoda z tytułu najmu Sąd ograniczył rozważania prawne wyłącznie do kwestii uzupełniającego odszkodowania.

W myśl przepisu art. 822 § 1 k.c., przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony. Zaś zgodnie z art. 34 ust. 1 ustawy, zakład ubezpieczeń zobowiązany jest do wypłaty odszkodowania z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź też utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia. Ubezpieczyciel odpowiada w granicach odpowiedzialności sprawcy szkody – odpowiada za normalne następstwa działania bądź zaniechania, z którego szkoda wynikła. Wysokość odszkodowania winna odpowiadać rzeczywistym, uzasadnionym kosztom usunięcia skutków wypadku, ograniczona jest jedynie kwotą określoną w umowie ubezpieczenia (art. 824 § 1 k.c., art. 36 ustawy).

Ubezpieczeniem OC posiadaczy pojazdów mechanicznych jest objęta odpowiedzialność cywilna każdej osoby, która kierując pojazdem mechanicznym w okresie trwania odpowiedzialności ubezpieczeniowej, wyrządziła szkodę w związku z ruchem tego pojazdu (art. 35 ustawy).

Zakład ubezpieczeń w ramach odpowiedzialności gwarancyjnej wynikającej z umowy ubezpieczenia przejmuje obowiązki sprawcy wypadku. Odpowiedzialność zakładu ubezpieczeń nie może wykraczać poza granice odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub kierującego pojazdem, ale również nie może być mniejsza niż wynikła na skutek ruchu pojazdu mechanicznego szkoda. W sferze odpowiedzialności odszkodowawczej podstawowym założeniem wszelkich rozważań jest z reguły zasada pełnego odszkodowania. Wynika z niej, że wszelka szkoda wyrządzona przez posiadacza lub kierowcę pojazdu mechanicznego, powinna być w świetle obowiązujących przepisów prawa pokrywana przez zakład ubezpieczeń w ramach obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej.

Poszkodowany w związku ze zdarzeniem objętym umową ubezpieczenia obowiązkowego odpowiedzialności cywilnej może dochodzić roszczeń bezpośrednio od zakładu ubezpieczeń (art. 19 ust. 1 ustawy, art. 822 § 4 k.c.).

W przedmiotowej sprawie bezspornym między stronami był fakt zaistnienia zdarzenia komunikacyjnego z dnia 15 listopada 2020 roku, w wyniku którego uszkodzony został samochód marki D.. Do kolizji doszło z winy osoby ubezpieczonej w zakresie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych w pozwanym Towarzystwie (...). Przedmiotem sporu nie była zatem zasada odpowiedzialności pozwanego za przedmiotowe szkody.

Odszkodowanie za szkodę powstałą na skutek zdarzenia komunikacyjnego ustala się i wypłaca w granicach odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub kierowcy pojazdu mechanicznego (sprawcy szkody). Przy czym dla ustalenia granic odpowiedzialności cywilnej sprawcy szkody koniecznym jest odwołanie się do podstawowych zasad przewidzianych przepisami kodeksu cywilnego (art. 361 i art. 363 § 2 k.c.).

Reguła wyrażona w przepisie art. 361 § 1 k.c. stanowi, że zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła. Stosownie zaś do § 2 przepisu art. 361 k.c. naprawienie szkody obejmuje straty, jakie poszkodowany poniósł, a także korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby nie wyrządzono mu szkody. W myśl przepisu art. 363 § 2 k.c. jeżeli naprawienie szkody ma nastąpić w pieniądzu, wysokość odszkodowania powinna być ustalona według cen z daty ustalenia odszkodowania, chyba że szczególne okoliczności wymagają przyjęcia za podstawę cen istniejących w innej chwili. W tym miejscu wskazać należy, że w warunkach gospodarki rynkowej dla obrotu towarowego decydujące znaczenie mają reguły ekonomiczne podaży i popytu, a więc rynek, dlatego też bezsprzecznie podstawą przy obliczaniu wysokości odszkodowania powinny być ceny rynkowe.

Zgodnie z przyjętym zarówno w doktrynie jak i w orzecnictwie poglądem pod pojęciem szkody należy rozumieć różnicę pomiędzy stanem majątku poszkodowanego, jaki zaistniał po zdarzeniu wywołującym szkodę, a stanem tego majątku, jaki istniałby, gdyby nie doszło do zdarzenia szkodzącego (tzw. dyferencyjna metoda ustalania szkody). W odniesieniu do szkody komunikacyjnej jest to w praktyce różnica pomiędzy wartością, jaką pojazd przedstawiał w chwili wypadku, a jego wartością po wypadku (por. m.in. wyrok SA w Warszawie z dnia 20 listopada 2014 roku, I Aca 685/14, LEX). Co do zasady wysokość odszkodowania winna odpowiadać kosztom usunięcia wskazanej wyżej różnicy w wartości majątku poszkodowanego (kosztom naprawy uszkodzonego pojazdu). Podmiot odpowiedzialny jest zobowiązany zwrócić poszkodowanemu wszelkie celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki poniesione w celu przywrócenia poprzedniego stanu samochodu, do których należy zaliczyć w zasadzie także koszt nowych części i innych materiałów (por. wyrok SN z dnia 20 października 1972 roku, II CR 425/72, OSNCP 1973, nr 6, poz. 111). Wyjaśnienia wymaga ponadto, że zgodnie z ugruntowanym orzecnictwem Sądu Najwyższego (por. m.in. wyrok z dnia 12 kwietnia 2018 roku, II CNP 43/17, L.; postanowienie z dnia 12 stycznia 2006 roku, III CZP 76/05, L.), koszt naprawy uszkodzonego w wypadku komunikacyjnym pojazdu, nieprzewyższający jego wartości sprzed wypadku, nie jest nadmierny w rozumieniu art. 363 § 1 k.c. Wyrażając ten pogląd Sąd Najwyższy przypominał, że w odniesieniu do ubezpieczenia OC zastosowanie znajduje zasada pełnego odszkodowania, przy czym suma pieniężna wypłacona przez ubezpieczyciela nie może być wyższa od poniesionej szkody.

W niniejszej sprawie zakres napraw, rodzaj części użytych do ich przeprowadzenia, były między stronami niesporne. W odniesieniu do faktury za naprawę pozwany zakwestionował stawkę za rbg, współczynnik odchylenia na materiałach lakierniczych w wysokości 121%, koszt obsługi szkody, mycia i sprzątnięcia pojazdu, jazdy próbnej, dezynfekcji i utylizacji materiałów.

Rozważania w powyższym zakresie rozpocząć należy od przypomnienia, że poszkodowany nie jest zobowiązany do naprawy pojazdu najtańszym możliwym kosztem. Wprawdzie poszkodowany w zdarzeniu drogowym powinien współpracować z zakładem ubezpieczeń i dążyć do minimalizacji rozmiarów szkody, to jednak zasada ta nie może oznaczać ograniczenia jego uprawnień. Narzucanie poszkodowanemu gdzie i za ile ma naprawić pojazd niespornie niweczyłoby jego uprawnienie odnośnie wyboru sposobu likwidacji szkody. Poszkodowany ma bowiem prawo do tego, aby za ustaloną kwotę odszkodowania móc naprawić pojazd w wybranym warsztacie naprawczym. W niniejszej sprawie nie budziło wątpliwości, że powód naprawił uszkodzony pojazd, z tytułu czego wystawił fakturę VAT. W dokumencie tym uwzględniono stawkę za rbg na poziomie 200 zł netto. Jeśli w ocenie pozwanego stawka ta nie miała rynkowego charakteru i była zawyżona, to winien on to wykazać. Obowiązkiem pozwanego, który zakwestionował wysokość szkody jest bowiem udowodnienie, że wysokość szkody, wynikająca z dowodów zaofiarowanych przez powoda jest zawyżona, a przyjęta stawka za rbg w istotny sposób odbiega od stawek stosowanych na rynku. Udowodnieniu podlegają fakty, a nie ich brak. To nie powód winien udowodniać, że poniesione koszty naprawy nie są zawyżone, lecz pozwany powinien dowodzić, że jest możliwe tańsze naprawienie uszkodzonego samochodu. W przypadku, gdy jak w niniejszej sprawie, naprawa odbywa się w (...), a roszczenie dotyczy refundacji poniesionych kosztów naprawy, powinnością powoda jest udowodnienie, iż rzeczywiście poniósł koszty w określonej wysokości. Udowodnienie tego jest możliwe w oparciu o dokumenty, przykładowo umowy, rachunki, faktury, które zostały załączone w poczet materiału dowodowego. Jednocześnie z wnioskowanego dowodu z opinii biegłego wynika, że stawki powoda mają charakter rynkowy, wobec czego brak jest podstaw do ich kwestionowania. Przypomnienia wymaga w tym miejscu, że uszkodzony pojazd był objęty gwarancją producenta, dla której utrzymania poszkodowani musieli naprawić pojazd w serwisie powoda, który był i jest jedynym autoryzowanym serwisem (...) na terenie Ł.. Jak dobitnie podniósł biegły, poszkodowani dla utrzymania gwarancji nie mieli praktycznie wyboru serwisu. Niezależnie od powyższych rozważań przypomnienia wymaga, że powód dochodził roszczenia z tytułu rzeczywiście poniesionych kosztów napraw, których zakresu pozwany nie podważał, nie zaś kosztów hipotetycznie wyliczonych. Wobec powyższego irrelevantne znacznie ma kwestia, czy poszkodowani mogli naprawić pojazdy taniej (co w świetle zasad doświadczenia życiowego niemal zawsze jest możliwe). Wyliczenie średniej stawki za rbg mogłoby mieć w istocie znaczenie w przypadku naprawy finansowanej z ubezpieczenia AC, gdzie OWU ubezpieczyciela np. precyzyjnie określa wartość stawki, wg której winna zostać przeprowadzona naprawa. Przy ubezpieczeniu OC i zasadzie pełnego odszkodowania brak jest podstaw do uśredniania stawki, zwłaszcza w przypadku dochodzenia kosztów faktycznie poniesionych, a ocenie winno podlegać wyłącznie to, czy zastosowana przez warsztat stawka za rbg ma charakter rynkowy. Powtórzenia wymaga, że zakład ubezpieczeń nie może ograniczać prawa poszkodowanego, co do wyboru warsztatu naprawczego. W omawianym przypadku poszkodowani zdecydowali się skorzystać z usług powoda, do czego byli w pełni uprawnieni, a skoro stosowana przez powoda stawka ma rynkowy charakter, to zasadne jest uwzględnienie tej stawki.

W ocenie Sądu pozwany nie wykazał również w odpowiedni sposób braku zasadności zastosowania odchylenia na materiałach lakierniczych, w szczególności nie odniósł się do twierdzeń powoda odnośnie stosowania przy naprawach lakierów premium oraz przedłożonych na tę okoliczność dokumentów. Przypomnienia wymaga, że powód załączył wyciągi z umów handlowych z firmami (...) (k. 35 i 36) na okoliczność stosowania przy pracach lakierniczych lakierów tych marek, a także oświadczenie o nie stosowaniu produktów firmy (...) /N. (k. 37), a także, że wskazywał w toku procesu, że sporny współczynnik na poziomie 121% odpowiada minimalnej różnicy pomiędzy koszykiem lakierów premium, a koszykiem, który powstał w wyniku rozszerzenia go o lakiery S./N.. Powód złożył także oświadczenie z dnia 25 marca 2020 roku (k. 43), w którym szczegółowo wyjaśnił, w oparciu o jakie przesłanki przyjmuje odchylenie na materiałach lakierniczych na spornym poziomie. Jego treść daje asumpt do wniosku, że odchylenie to nie zostało przez powoda przyjęte w dowolny, nie poddający się weryfikacji sposób, a podstawą takiego działania była dogłębna analiza kosztorysów z daty przed dokonaniem obniżki wartości materiałów lakierniczych w systemie A. i po tej

obniżce. Powyższe pozwoliło na ustalenie, że zastosowanie współczynnika 21% jest właściwe i wyrównuje zastosowaną przez A. obniżkę. Wyjaśnienia wymaga, że rzeczona obniżka została spowodowana wprowadzeniem do koszyka lakierów premium lakierów S./N., a więc lakierów, które nie są stosowane przez powoda. Wreszcie, co wynika z opinii biegłego sądowego, wprowadzenie przez (...) do koszyka materiałów lakierniczych produktów S./N. skutkowało obniżeniem wartości tego koszyka średnio o około 20% (!!!), co miało to znaczący wpływ na wartość prac lakierniczych. Wobec powyższego firma (...) stosująca w swoich kosztorysach metodę (...) wprowadziła rozwiązanie przewidujące stosowanie indeksu na materiałach lakierniczych na poziomie 121% w przypadku niekorzystania z lakierów linii S./N.. Na istnienie wspomnianej różnicy wskazuje dodatkowo pismo (...) (k. 48-49). Dlatego też biegły uznał, a Sąd podziela w pełni tę konkluzję, że zastosowanie spornego odchylenia przez powoda było w pełni uprawnione.

Zdaniem Sądu niezasadne okazało się natomiast żądanie powoda w odniesieniu do kosztów mycia/sprzątania pojazdu, dezynfekcji pojazdu, utylizacji materiałów oraz obsługi szkody. W ocenie Sądu koszty te mieszczą się w kosztach prowadzenia działalności powoda oraz są zawarte w wysokiej, lecz zasadnej stawce serwisowej 200 zł netto za rbg. Z punktu widzenia doświadczenia życiowego należy przyjąć, że jeśli zakład naprawczy podejmuje się dokonać naprawy uszkodzonego pojazdu, w tym prac blacharskich czy lakierniczych, to oczywistym jest, iż prawidłowe wykonanie tego typu obowiązku wymusza zachowanie podstawowych zasad, w tym przy lakierowaniu nakładania materiału lakierniczego na uprzednio oczyszczoną powierzchnię i jest to jeden z etapów tego typu naprawy, ujęty w samym koszcie prac blacharsko-lakierniczych, nie zaś w ramach odrębnej usługi. Porównując stawki za roboczogodzinę prac blacharskich i lakierniczych w warsztatach, które posiadają taką autoryzację i przestrzegają wszystkich procedur, w tym właściwego przygotowania pojazdu do lakierowania oraz właściwego przygotowania pojazdu do wydania klientowi w celu sprawdzenia rękami prawidłowej naprawy, można zauważyć, że stawki te w autoryzowanych stacjach naprawy pojazdów są wyższe z uwagi na fakt, iż posiadają takie usługi w standardzie. W ocenie Sądu zatem w stawce za roboczogodzinę prac blacharskich i lakierniczych zawiera się również szereg czynności około naprawczych powiązanych jedynie pośrednio ze zdarzeniem szkodzącym, a więc w wartości tej ukryte są też koszty mycia pojazdu, czy też utylizacji materiałów. Podkreślenia wymaga, że stawka ta obejmuje koszt środków chemicznych, opłat za wodę i energię. W takim stanie rzeczy koszt sprzątania i mycia samochodu na poziomie 160 zł netto jawi się jako oderwany od kryteriów rynkowych, zwłaszcza na tle średnich stawek dla tego typu czynności stosowanych na myjniach bezobsługowych, czy też obsługowych. Podobnie należy ocenić koszt dezynfekcji, który powód także określił na poziomie 160 zł netto, przy czym powód nawet nie starał się wykazać, że czynność ta była wymagana. Dodatkowo wątpliwe jest, aby dezynfekcja pojazdu, czy też jego mycie były powierzane profesjonalnie wyszkolonym w tej materii pracownikom zakładu blacharsko-mechanicznego, te wykonują „zwykli” pracownicy zakładu. Powyższe dodatkowo podważa zasadność stosowania do tych czynności stawki przypisanej do prac blacharsko-lakierniczych, do kategorii której nie sposób przypisać mycia, czy też dezynfekcji pojazdu. W odniesieniu do utylizacji materiałów dodatkowo zwrócić należy uwagę, że koszty utylizacji uwzględnia się na koniec miesiąca naprawy, przez co ich naliczanie w stosunku do każdorazowej naprawy jest niecelowe.

O czym była mowa, zdaniem Sądu, powód niezasadnie uwzględnił w kosztorysie także koszty obsługi szkody. Odszkodowanie przysługujące z umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów powinno odpowiadać wartości stanowiącej pełną kompensatę poniesionego uszczerbku, zatem obejmuje to wszelkie koszty, ale jedynie związane z procesem technologicznie uzasadnionej naprawy pojazdu uszkodzonego. W niniejszej sprawie powód nie wykazał zaś (art. 6 k.c.), aby koszt obsługi mieścił się w ramach takich kosztów. Co oczywiste, sam fakt poniesienia pewnych kosztów związanych z obsługą szkody nie przesądza automatycznie o tym, że zakład ubezpieczeń powinien je zwrócić. W niniejszej sprawie powód nie wykazał, jakie dokładnie czynności składały się na sporną pozycję kosztorysową, zaś sam koszt obsługi (400 zł netto !!!) w świetle zasad doświadczenia życiowego został znacznie zawyżony i oderwany od rzeczywistości podjętych czynności i ich kosztu, co zresztą jest pochodną tego, iż powód w istocie zastosował w tym przypadku koszt ryczałtowy.

Wreszcie zwrócić należy uwagę, że w sprawie brak jest dowodu na to, że poszkodowany zlecał czynności w postaci przyjęcia, obsługi szkody, mycia oraz dezynfekcji pojazdu. Kończąc ten wątek przypomnienia wymaga, że w opinii

biegłego sądowego koszt mycia i sprzątnięcia pojazdu stanowi element ogólnej działalności zakładu naprawczego, zwłaszcza (...) i winien zostać uwzględniony w stawce za rbg.

Wreszcie Sąd przyjął za biegłym, że z uwagi na zakres naprawy wykonanie jazdy próbnej (koszt 100 zł netto) nie było konieczne, jak również, że powód zawyżył robociznę w zakresie jednostek czasowych o 4 jc (tj. 0,4 rbg).

Powództwo w omawianym zakresie, tj. co do kwoty 950 zł netto (50 zł za utylizację + 160 zł za mycie + 100 zł za jazdę próbną + 160 zł za dezynfekcję + 400 zł za obsługę szkody + 80 zł za niezasadnie zwiększoną ilość rbg), a więc 1.168,50 zł brutto podlegało oddaleniu.

Mając powyższe na uwadze Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 935,19 zł (8.823,74 zł z faktury minus wypłacone 3.002,66 zł minus dopłacone 3.717,39 zł minus ucięte 1.168,50 zł) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od kwot: 4.652,58 zł od dnia 28 stycznia 2021 roku do dnia 19 lutego 2021 roku, 935,19 zł od dnia 20 lutego 2021 roku do dnia zapłaty, 178,50 zł od dnia 28 stycznia 2021 roku do dnia 25 lutego 2021 roku, oddalając powództwo w pozostałym zakresie.

Przypomnienia wymaga, że niespełnienie świadczenia w terminie powoduje po stronie dłużnika konsekwencje przewidziane w art. 481 § 1 k.c., zgodnie z którym, jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była z góry oznaczona, należą się odsetki ustawowe za opóźnienie (§ 2 art. 481 k.c.). W omawianej sprawie powód określił termin płatności w wystawionych fakturach VAT, dlatego też był uprawniony żądać odsetek od należnych mu świadczeń począwszy od dnia następnego wobec uprzedniego zgłoszenia szkody. W zakresie uiszczonych przez pozwanego kwot po wytoczeniu powództwa odsetki zostały zasądzone za okres od daty ich wymagalności do dnia uiszczenia zapłaty.

O kosztach procesu rozstrzygnięto w oparciu o art. 98 k.p.c. w zw. z art. 100 k.p.c. zasądzając od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1.221,04 zł stanowiącą różnicę pomiędzy kosztami faktycznie poniesionymi a kosztami, które strona powodowa powinna ponieść (powód wygrał spór w 80% ponosząc koszty w wysokości 2.217 zł, natomiast pozwany w wysokości 2.762,80 zł). Oczywiście jest przy tym, że skoro pozwany dokonał dopłaty świadczeń już po dacie wytoczenia powództwa oraz po upływie terminu wynikającej z wezwania do zapłaty (ten upływał w dniu 6 lutego 2021 roku), to w zakresie cofniętej części pozwu to powód został uznany za stronę wygrywającą spór.

Ponadto Sąd nakazał zwrócić pozwanemu ze Skarbu Państwa kwotę 54,20 zł tytułem niewykorzystanej zaliczki.

Z tych względów, orzeczono jak w sentencji.